

ПРОМИШЛЕНИ ПРОДУКТИ В НАТУРАЛНО ИЗРАЖЕНИЕ ПО НОМЕНКЛАТУРА НА ПРОМИШЛЕНАТА ПРОДУКЦИЯ (ПРОДПРОМ)

Методологични бележки

Цел и предназначение

Изследването осигурява данни за произведените и продадените промишлени изделия, както и за извършените промишлени услуги посредством наблюдение на предприятия с основна или допълнителна промишлена дейност.

Целта на изследването е да осигури информация за всеки продукт от националната Номенклатура на промишлената продукция (ПРОДПРОМ), за който има производство и/или продажби на базата на представителна извадка от предприятия, произвеждащи промишлени изделия и извършващи промишлени услуги.

Нормативна база

- Закон за статистиката;
- Национална статистическа програма;
- Регламент (ЕС) 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година за европейската бизнес статистика и за отмяна на 10 правни акта в областта на бизнес статистиката;
- Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1197 на Комисията от 30 юли 2020 година за установяване на технически спецификации и правила по силата на Регламент (ЕС) 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета за европейската бизнес статистика и за отмяна на 10 правни акта в областта на бизнес статистиката;
- Регламент (ЕЕС) № 3924/91 на Съвета от 19 декември 1991 г. относно основаване на статистическо изследване на промишлена продукция на Общността;
- Регламент (ЕО) № 912/2004 на Комисията от 29 април 2004 г. за прилагане на Регламент (ЕИО) № 3924/91 на Съвета относно основаване на статистическо изследване на промишлената продукция на Общността;
- Регламент (ЕО) № 973/2007 на Комисията от 20 август 2007 година за изменение на някои регламенти на ЕО относно специфични статистически области, прилагащи статистическата класификация на икономическите дейности NACE Revision 2;
- Регламент (ЕС) № 347/2003 на Комисията от 30 декември 2002 за установяване на предвидения в Регламент (ЕИО) №3924/91 на Съвета Продком Списък на промишлените продукти за 2003 година.
- Регламент (ЕС) № 210/2004 на Комисията от 23 декември 2003 за установяване на предвидения в Регламент (ЕИО) №3924/91 на Съвета Продком Списък на промишлените продукти за 2004 година.
- Регламент (ЕС) № 317/2006 на Комисията от 22 декември 2005 за установяване на предвидения в Регламент (ЕИО) №3924/91 на Съвета Продком Списък на промишлените продукти за 2005 година.
- Регламент (ЕС) № 294/2007 на Комисията от 20 февруари 2007 за установяване на предвидения в Регламент (ЕИО) №3924/91 на Съвета Продком Списък на промишлените продукти за 2006 година.
- Регламент (ЕС) № 1165/2007 на Комисията от 03 септември 2007 за установяване на предвидения в Регламент (ЕИО) №3924/91 на Съвета Продком Списък на промишлените продукти за 2007 година.

- Регламент (ЕС) № 36/2009 на Комисията от 11 юли 2008 г. за установяване на предвидения в Регламент (ЕИО) №3924/91 на Съвета „Продком номенклатура на промишлените продукти за 2008 година;
- Регламент (ЕС) № 163/2010 на Комисията от 09 февруари 2010 г. за установяване на предвидения в Регламент (ЕИО) №3924/91 на Съвета „Продком номенклатура на промишлените продукти за 2009 година.
- Регламент (ЕС) № 860/2010 на Комисията от 10 септември 2010 г. за установяване на предвидения в Регламент (ЕИО) №3924/91 на Съвета „Продком номенклатура на промишлените продукти за 2010 година;
- Регламент (ЕС) № 830/2011 на Комисията от 27 юли 2011 г. за установяване на предвидения в Регламент (ЕИО) №3924/91 на Съвета „Продком номенклатура на промишлените продукти за 2011 година;
- Регламент (ЕС) № 907/2012 на Комисията от 20 август 2012 г. за установяване на предвидения в Регламент (ЕИО) №3924/91 на Съвета „Продком номенклатура на промишлените продукти за 2012 година;
- Регламент (ЕС) № 936/2013 на Комисията от 12 септември 2013 за установяване на предвидения в Регламент (ЕИО) №3924/91 на Съвета Продком Списък на промишлените продукти за 2013 година.
- Регламент (ЕС) № 842/2014 на Комисията от 4 юли 2014 година за установяване на предвидения в Регламент (ЕИО) № 3924/91 на Съвета Продком списък на промишлените продукти за 2014 година.
- Регламент (ЕС) № 1711/2015 на Комисията от 17 септември 2015 година за установяване на предвидения в Регламент (ЕИО) № 3924/91 на Съвета Продком списък на промишлените продукти за 2015 година.
- Регламент (ЕС) № 1872/2016 на Комисията от 6 октомври 2016 година за установяване на предвидения в Регламент (ЕИО) № 3924/91 на Съвета Продком списък на промишлените продукти за 2016 година.
- Регламент на (ЕС) № 2119/2017 на Комисията от 22 ноември 2017 година за установяване на предвидения в Регламент (ЕИО) № 3924/91 на Съвета Продком списък на промишлените продукти за 2017 година.
- Регламент на (ЕС) № 1933/2019 на Комисията от 6 ноември 2019 година за установяване на предвидения в Регламент (ЕИО) № 3924/91 на Съвета Продком списък на промишлените продукти за 2019 година.

Използвани класификации

Класификация на икономическите дейности (КИД-2008) използва се за определяне на основната дейност на предприятието на ниво клас (4-цифрен код).

Класификация на продуктите по икономически дейности (КПИД-2015) използва се за структуриране на продуктовете групи за наблюдение. КПИД включва групи продукти, отнесени към един клас икономическа дейност и класифицира продуктите (стоки и услуги), които имат общи характеристики.

Номенклатура на промишлената продукция (ПРОДПРОМ) представлява дезагрегация на продуктовете категории и продуктовете подкатегории в Класификация на продуктите по икономически дейности (КПИД-2015) до продуктови позиции, които могат да бъдат измерени в натурално изражение.

ПРОДПРОМ е йерархична система за класифициране на промишлените изделия и услуги, която се състои от списъци по класовете на Класификация на икономическите дейности

(КИД-2008). Позициите във всеки клас са подредени по възходящ ред на кодовете, групирани по КПИД-2015.

Всяка позиция на ПРОДПРОМ съдържа:

- код на позицията - осемзначен цифров код;
- наименование на позицията (текст);
- код на позицията по Комбинираната номенклатура (КН);
- измерителна единица;
- показател

Съгласно Закона за статистиката, ПРОДПРОМ се използва при събирането, обработването и разпространението на статистически данни за обема на производството и продажбите на всеки един от продуктите от Номенклатурата на промишлената продукция в натурално и/или стойностно изражение.

ПРОДПРОМ осигурява национално единство и съвместяване с европейските и международните стандарти при статистически или други икономически изследвания и анализи на промишлената продукция.

ПРОДПРОМ осигурява обвързка на данните за производство с данните за вноса и износа на продукцията, тъй като обхватът на позициите в ПРОДПРОМ е дефиниран чрез връзката със съответните позиции в Комбинираната номенклатура на Европейския съюз, която се базира на Конвенцията за Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките. ”Общите правила за тълкуване на Хармонизираната система” по принцип са приложими и за позициите на ПРОДПРОМ.

ПРОДПРОМ е пряко приложение на Списъка от продукти, използван за наблюдение на промишлената продукция в Европейската общност (PRODCOM List) и се актуализира съгласно промените в PRODCOM List.

Дефиниция и източници на информация

Статистическо изследване

Изследването се осъществява чрез наблюдение на предприятията, извършващи една или повече промишлени дейности, т.е. дейности, класифицирани в сектори В и С по КИД-2008. Обхватът на наблюдението е в съответствие с изискването на Регламент (ЕИО) 3924/91 на Съвета от 19 декември 1991 година относно установяване на статистическо изследване на промишлената продукция на Общността.

Данни се събират чрез годишен въпросник "Справка за производството и продажбите на промишлени продукти".

Основни статистически показатели

- **Производство общо в количество** - включва цялата действително произведена промишлена продукция през отчетния период, независимо дали е продадена, останала като запас или е използвана за собствени нужди (вътрешен оборот; спомагателен материал в друго производство), включително производството на ишлема. При производство на ишлема, производството в количество се отчита от предприятието, което действително произвежда продукцията (изпълнителя);
- **Производство на ишлема в количество** - включва цялата продукция, произведена на ишлема от изпълнителя;

- **Стойност на ишлеме общо** - включва стойността, получена за извършената промишлена услуга в хил. лв., без ДДС и акцизи;
- **Стойност на ишлеме за чуждестранни клиенти** – включва стойността, получена за извършената промишлена услуга в хил.лв., без ДДС и акцизи за чуждестранни клиенти.
- **Продажби общо в количество** - включва цялото количество продадена собствена промишлена продукция, произведена за собствена сметка през отчетния период, независимо в какъв период е била произведена.
- **Продажби общо в стойност** - включва нетния размер на приходите от продажби на собствена промишлена продукция, произведена за собствена сметка в хил.лв., без ДДС и акцизи.
- **Продажби на вътрешния пазар в количество** - включва цялото количество продадена собствена промишлена продукция на вътрешния пазар, произведена за собствена сметка през отчетния период, независимо в какъв период е била произведена.
- **Продажби на вътрешния пазар в стойност** - включва нетния размер на приходите от продажба на вътрешния пазар на собствена промишлена продукция, произведени за собствена сметка в хил.лв., без ДДС и акцизи.
- **Продажби общо в количество по договор за изработка на ишлеме (отчита се от ишлемодателя)** – включва количеството продадена продукция по договор за изработка на ишлеме отчетено от предприятието, което действително я продава (ишлемодателя);
- **Продажби общо в стойност по договор за изработка на ишлеме (отчита се от ишлемодателя)** - включва нетния размер на приходите от продажба по договор за изработка на ишлеме отчетени от предприятието, което действително я продава (ишлемодателя);
- **Продажби на вътрешния пазар в количество по договор за изработка на ишлеме (отчита се от ишлемодателя)** - включва количеството продадена продукция на вътрешния пазар по договор за изработка на ишлеме отчетено от предприятието, което действително я продава (ишлемодателя);
- **Продажби на вътрешния пазар в стойност по договор за изработка на ишлеме (отчита се от ишлемодателя)** - включва нетния размер на приходите от продажба на вътрешния пазар по договор за изработка на ишлеме отчетени от предприятието, което действително я продава (ишлемодателя);

Други източници

За продукти от клас 10.51 по КИД-2008 "Производство на мляко и млечни продукти, без сладолед" се използват данните събрани от Министерство на земеделието, отдел „Агростатистика”.

Обхват, модел и обем на извадката

Наблюдението е извадково, като моделът на извадката осигурява 90% обхват от продажбите на промишлената продукция на национално ниво за всеки клас по КИД-2008. Целевата съвкупност се формира от предприятията от нефинансовия сектор, произвеждащи поне един промишлен продукт (изделие или услуга) от номенклатура ПРОДПРОМ.

За подбора на предприятията в извадката се използват следните показатели от СБС:

- 4-цифреният код по КИД-2008 на основната дейност на предприятие;
- нетни приходи от продажби на продукция и услуги за промишлените предприятия (с основна дейност по КИД-2008 от 07.10 до 33.20 и 38.32);
- нетни приходи от продажби по икономически дейности от добивна и преработваща промишленост за непромишлените предприятия.

Прилаганият извадков метод е т.нар. “cut-off”, при който се определя минималния размер на показателя, по който се формира извадката и се включват изчерпателно всички единици със стойността на показателя, равна или надвишаваща минималния. За определен КИД-2008 класа е използван по-нисък критерий с цел постигане 90% обхват за всеки КИД-2008 клас.

Конфиденциалност

Националните правила за определяне на конфиденциалността са дефинирани в Закона за статистиката. Съгласно чл. 25 не могат да се разгласяват или предоставят индивидуалните статистически данни, както и статистическа информация, която обобщава данните за по-малко от три статистически единици или за съвкупност, в която относителният дял на стойността на изучаван параметър на една единица, е с дял равен на или по-голям от 85 на сто от общата стойност на този параметър за всички единици от съвкупността.

Достъпност и прозрачност

Данните за производството, включително производството на ишлеме и продажбите на промишлени продукти, агрегирани по продуктови подкатегории на Класификацията на продуктите по икономически дейности (КПИД-2015) се публикуват на уеб сайта на НСИ съобразно датите, посочени в Календара за представяне на резултатите от статистическите изследвания.

Детайлна информация съгласно Закона за статистиката за всички показатели и продуктови позиции по Номенклатура на промишлената продукция (ПРОДПРОМ) е достъпна за предоставяне при поискване.

Информация за производството на определени продукти и/или групи продукти и съответните обяснителни бележки се публикуват в Статистическия справочник и Статистическия годишник.

Източник: Национален Статистически Институт